

Dr. Tereza Molos
Közlekedési és
Kereskedelmi
Minisztérium

DÉLI HIRLAP

A Timisoarai Hírlap
Közlekedési és
Kereskedelmi
Minisztérium
Kiadóháza
Timisoara I.
Piața Brătianu 3.

A romániai magyarság demokratikus lapja

Bucurestiből jelentik:

(Rador). Mint jól értesült forrásból közlik, komoly jelek szólnak a mellett, hogy a belpolitikai válság megoldódik a ártok közötti megbékélés révén, amely ártok között bizonyos véleménykülönbség merült fel. A kormány átalakítása a jelenlegi alap kiszélesítésével jön létre, de az augusztus 23-i eseményeken részt vett valamennyi párt a jövőben is egyenrangú félként szerepel a kormányzati hatalom gyakorlásában. Szombaton délelőtt Patrascanu Lucreiu és Titel Petrescu Constantin a Kommunista Párt, illetve a Szociáldemokrata Párt képviselőiben látogatást tettek anatescu tábornok miniszterelnök lakán. Ez alkalommal határozatokat hoztak a pártközi megbékélésre és a kormány átalakításában követendő elvekre nézve.

(Rador). A belügyminiszter az egész országban megtiltotta a nyilvános gyűléseket.

(Rador). A minisztertanács határozata folytán október 26-án az egész országban ünnepségeket rendeznek Erdély felszabadítása alkalmából.

(Rador). Mint a hadügyminisztérium közli, a gyűjtőbörökben internáltak szökésének elősegítése, vagy a megszőkötték befogadása halálbüntetéssel jár.

(Rador). Az ellátási államtitkárság új rendszert léptetett életbe a gabonakereskedelemben. Az elmúlt kormányzás idején a szövetkezeteknek és egyes egyéni cégeknek adott monopolisztikus jogokat megszüntették, s visszatértek a szabad kereskedelemre. Minden cégnek joga van a gabonakereskedéssel foglalkozni. Azok a gabonakereskedők, akiket a kereskedelmi gyakorlatában ideiglenesen megakadályoztak, újból megkezdhetik működésüket ha a központi gabonahivattaltól vagy a kereskedelmi kamarák mellett működő mezőgazdasági hivataltól bejegyzésüket kéri.

(Rador). Egy most megjelent dekrétum kimondja, hogy a Németország javára elkövetett kénkedés büntetése nem esik a közkegyelmi rendelet hatálya alá.

(Rador). Az október 15-re összehívott nemzeti parlamenti népgyűlést október 29-én tartják meg Bucurestiben.

(Rador). A Carol ex- király javaira alkalmazott zárlatot feloldották. Az erről szóló dekrétum most jelent meg a hivatalos lapban.

(Rador). A belügyminisztérium közli, hogy az érvényben levő rendelkezések értelmében a rendőrség és a hadsereg szervein kívül senkinek nem áll jogában házkutatásokat tartani magánlakásokban.

(Rador). A közoktatási minisztérium közli, hogy az értelmében a középiskolákban, a szakiskolákban, a szemináriumokban szept. 1-én kezdődik meg a tanítás.

(Rador). A kormány utasítására az I. G. Farbenindustrie, Romanil, Romicefa és Alfa Foto német vállalatok bárhol tartott árúját a kereskedelmi minisztérium javára zárolták.

A Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsa kiáltvánnyal fordult az ország népéhez

„Olyan kormányra van szükségünk, amely a nép érdekeit és akaratát képviseli“

Ujabb felhívás a csatlakozásra a Nemzeti Parasztpárthoz és a Liberális Párthoz

Ujabb tömegfelvonulás Timisoara-Temesvároton a Nemzeti Demokratikus Arcvonal mellett

Bucuresti. A Nemzeti Demokratikus Arcvonalban tömörült munkáspártoknak és demokratikus szervezeteknek a kormánnyal való szembehegyezkedése egyre élesebbé válik. Sanatescu tábornok lemondása ellenére a kormány továbbra is a helyén maradt. A jelek szerint Maniu visszavonta lemondását, míg a liberálisok határozottan cáfolják, hogy Bratianu Dimunak kilépési szándékaik lettek volna. Másrészt egyes hírekből arra lehet következtetni, hogy kísérletek történnek a kabinet újjászervezésére, olyan értelemben, hogy a megüresedett tisztségekre neveznék ki. Jelenléte van annak arról is, hogy a nemzeti parasztpárt október 29-én tartja meg az október 15-én betiltott népgyűlést.

A Nemzeti Demokratikus Arcvonal keretében tömörült népi erők természetesen erőiesen szembehegyezkednek minde, olyan tervvel és kísérlettel, amely a kormány életének meghosszabbítására és a jelenlegi tisztázatlan helyzet fenntartására hivatott. Az elmúlt hét végén a főváros munkássága ismét hatalmas arányú tüntetést rendezett, követelve a kabinet visszavonulását és a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányának kinevezését.

A baloldali pártok és erőlakulatok kormánybuktató harcának újabb fejezetét jelenti az a felhívás, amelyet a Nemzeti Demokratikus Arcvonal központi tanácsa intézett az ország népéhez.

Ehinség és munkanélküliség fenyeget a szabotázs miatt

Az Arcvonal kiáltványának teljes szövegét itt adjuk:

— Románok! Hazafiak! A kommunista és szociáldemokrata minisztereknek a kormányból való kiválása következtében a kormány is lemondott. A lemondást öfélése a király elfogadta. Politikai mesterkedések és árnykodások segítségével a kormány mégis folytatja működését a demokratikus erők és a szöke népretek akaratát ellenére. A kormány megkísérli, hogy egy reakciós csoport által aánlott szakértő miniszterekkel egészüljön ki, lekötve ezáltal a Koronát és az ország számára veszélyes leítén. Kísérlet ez azelőtt a régi kormányzati módszerekhez való visszatérésre, amelyek megvitották az utat a fasizmus és a nemzeti katasztrófa számára Romániában. A reakciós klikk és a kormány az országot ismét a meredélybe akarja taszítani. A Demokrata Blok kormány a szociáldemokrata és kommunista miniszterek lemondása folytán megszűnt létezni. Szűjtéséről és összeállításáról fogva csak átmeneti jellegű lehetett állításai ma már a múlté. A kommunista és szociáldemokrata miniszterek minden tiltakozás ellenére a kormány nem teljesítette kötelességét.

— Románok! A fegyverszünet nagylelkű záradékainak teljesítését, az Erdély felszabadításáért és hitlerizmus végleges elpusztításáért való háborúnak a szövetségesek oldalán történő folytatása érdekében szükséges valamennyi erőferrás megőrzését szabotálják. A háborus hiúsítoit csak a szövetségesek nyomására tartóztatták le. A fasizma elemektől meg nem tisztított államvezető támogatásával sok hiúsíto nek sikerült elhárítani a tisztogatást az antantista főpályák révén a értatlan kistiszviseknek esnek áldozatul.

— Amió a hitlerista szöke és szöke vezetők valamint az SSC-ből személyek szabadon járnak és a népi erőket tartóztatnak le és internálnak, pusztán az-

zal az indokkal, hogy német vagy magyar etnikai származásuk. Ugyanezzel az ürüggyel távolítják el munkájuktól az ártatlan munkásokat és tisztviselőket. A szállítások és az ellátás zilált. A városokat az a veszély fenyegeti, hogy fűtőanyag és élelmiszer nélkül maradnak. Pénzügyi téren a fekete tőzede a korruptió és a zűrzavar uralkodik. A lejátszó értékű zuhanásszerűen eszik. A kereskedelemben áruzsora tombol, nélkül, hogy a kormány intézkedést tesse megakadályozására. A mezőgazdaságban a cséplést nem lehet elvégezni, mert az üzemanyag és szerszám elosztása nincsen megszervezve, a vetési munkálatokat egyes földbirtokosok és reakciós elemek szabítják. Ehinség fenyeget bennünket. Az ipar mind jobban szétzilálódik. A munkanélküliség fenyeget.

— Ez a zűrzavar annak a ténynek tulajdonítható, hogy az államgépzet, az állami és magánvállalatok teli vannak szabotálókcal, légionistákkal és reakciós elemekkel, akik mindent megtesznek, hogy az ország gazdaságát és pénzügyeit szétzilálják, hogy a népet leszegényítsék és kicheztessek, hogy a fegyverszüneti feltételek teljesítését szabotálják és Románia demokratizálásának művét kompromittálják. Polgárok! Abban a veszélyben forgunk, hogy a béketárgyaláson olyan országként kezeljenek, mint amely a fegyverszünet nagylelkű feltételeit nem teljesítette őszintén és becsületesen. A kormány egész politikája kompromittálja a román népet az az óhaját, hogy a szövetségesek, elsősorban pedig a Szovjet-Unió bizalmát és barátságát megnyerjük.

— Attól a riasztó helyzettől ösztönözve, amelyben országunk van, az Egységes Munkás Arcvonalban egyesült Kommunista Párt és Szociáldemokrata Párt, valamint a Hazafiak Szövetsége, az Egységes Szakszervezetek és az Ekés Front a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba tömörültek, amelyhez egész sor

más demokrata hazafias szervezet csatlakozott. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal tudatában lévén azoknak az óriási nehézségeknek, amelyek a haza megmentésének útjában állanak, magára vállalta azt a feladatot, hogy az ország minden elő demokratikus erejét tömörítse és mozgósítsa az egész népet a fasizmus és a szabotáló reakció elleni harcba. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal tanácsa mindent megtett arra nézve, hogy a Nemzeti Parasztpárt és a Nemzeti Liberális Párt ne maradjon ki a román demokrácia sorából. E pártok vezetősége azonban határozottan visszautasítja a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba való belépést, visszautasítja a Nemzeti Demokratikus Arcvonal platformjában leszögeezett reformok megvalósítását. Szűk csoport- és pártérdekeiket a román nép életfontosságú és azonnali érdekei fölé helyezik.

— Románok! A román nép, az ország nem áldozhat fel mindent és nem is akar feláldozni mindent egyes emberek becsúgyáért, akik a nemzet érdekeivel szembe akarnak helyezkedni. A román nép életérdekei a csödtől mondott kormány azonnali eltávolítását követelik, kéri azt, hogy az államgépzetből a fasizma, fasizmatár és reakciós elemeket eltávolítsák. Az országban állomásozó Vörös Hadsereg egységeivel való szoros és baráti szellemű együttműködés légkörének kialakítását kéri. Kéri országunk egész közéletének a fasizma méregtől való fertőtlenítését. Ezek nélkül a gyökereket és azonnali intézkedések nélkül országunk nem képes megadni teljes támogatását a Vörös Hadsereg és a szövetséges hadseregek oldalán a hitlerellenes háborúban; nem teljesíthetjük a fegyverszüneti feltételeket, nem tudjuk megnyerni a szövetségeseket és különösen a Szovjet-Unió bizalmát és barátságát; nem tudjuk kiküszöbölni a nyomoruságot és éhséget, nem tudjuk ujjaépíteni az országot.

— Minden román hazafihoz fordulunk. A Nemzeti Parasztpárthoz és a Nemzeti Liberális Párthoz fordulunk és felhívjuk őket, illeszkedjenek be a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba. Az országban mindenütt — minél hasznosabb és gyümölcsözőbb tevékenység érdekében — valamennyi demokratikus erő szoros együttműködésére van szükség, minden faluban, városban, megyében. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal

tanácsa felhívja a Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Parasztpárt, a Nemzeti Liberális Párt, az Egységes Szakszervezetek valamennyi helyi szervezetét, a Hazafiak Szövetségének, az Ekés Frontnak, a Tűzharcosok Testületének, a MADOSZ-nak stb. minden helyi szervezetét, alakítását meg a Nemzeti Demokratikus Arcvonal helyi tanácsát.

— Az országnak olyan kormányra

van szüksége, mely a nép érdekeit és akaratát képviseli, amelyet a nép támogat s amely a szövetségesek bizalmát megnyeri és az ország demokratizálásának útját megnyitja.

— Az ország a Nemzeti Arcvonal kormányát kéri. Csak így menthetjük meg az országot az összeomlástól, csak így biztosíthatjuk az új, szabad és független Románia fejlődését és felvirágzását.

Az N. D. A. timisoarai-temesvári szervezetei és tömegei a kormány ellen tüntettek

Timisoara-Temesvár. A kormányválság mesterséges elhúzóda országoszte a széles néptömegek ellenállását váltotta ki. Különböző városokban népgyűlések voltak. A polgárság, a munkásság és a parasztság együttesen követelte a Nemzeti Demokratikus Arcvonal alapján álló kormány kinevezését.

A Nemzeti Demokratikus Arcvonalba tömörült politikai szervezetek Timisoara-Temesvárott is népgyűlést tartottak az Unirii-téren. A népgyűlésen több ezer ember vett részt. Már reggel 9 órakor megkezdődött a Nemzeti Demokratikus Arcvonal szerveinek zászolás és feliratos felvonulása.

zavargókat és a rendőrség felé kísérték őket. Ekkor a rendőrség ahelyett, hogy a rendezőket vette volna őrizetbe, a munkásiffjakat szidalmazta és a rendezőket szabadon akarta bocsátani. A tömegekből erre egyre többen és többen gyűltek a rendőrség elé, hogy a kötelességüket nem ismerő rendőröket felvilágosítsa. Amikor ez nem sikerült, a nép hevesen tüntetett az illető rendőrökök ellen, mire több lövés dőrdült el. Ekkor az épület elé a Vörös Hadsereg néhány katonája érkezett. A felháborodott hatalmas tömeg Silaghi Leontin felszólítására tovább is helyen maradt és elállt attól, hogy a fasiszta provokációt nyomban megtorolja. Ilyen hangulatban folyt tovább a gyűlés.

Provokáló elemek lövésekkel akarják megzavarni a gyűlést

A népgyűlést Silaghi Leontin, a Kommunista Párt titkára nyitotta meg. Alig hangzottak el a bevezető szavak, amikor felháborító incidens játszódott le. Az Unirii-téren lévő

rendőrségi épület felől több provokátor rohant a tömeg felé és gyalázni kezdte a rendező elhelyezkedett munkáscsoportokat. A munkás ifjúság rendfentartó alakulatai közrefogták a

A nép az egész országban a fasiszta maradványok felszámolását követeli

Silaghi Leontin rámutatott arra, hogy immár ez a harmadik nagygyűlés, melyen a timisoarai-temesvári munkásság egységéről tesz tanúbizonyságot. Nagy vonulokban vázolta a helyi politikai helyzetet és rámutatott arra, hogy bármennyire dühöng is a terror, a munkásság mégis összegyűlt, hogy sérelmeit, kívánságait elmondhassa és követelje a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányának haladéktalan megalakítását. A terror tovább dühöng s erre a pár perccel előbb lejártszódt provokálás és felelőtlen lövődés a legjobb példa. Ezért nem kell csodálkozni, ha a nép az egész országban a fasiszta maradványok azonnali felszámolását köve-

teli és a kormány ellen tüntet. (Le a kormánnyal! Le Aldeával! — hangzott végig a hatalmas tömegen a kiáltás.)

Ezután Pircu Ion vasuti munkás a Kommunista Párt nevében beszélt. Hangoztatta, hogy a fasiszta hatóság közegei ismét meg akarták akadályozni a munkásságot abban, hogy szabadon fejezhesse ki véleményét. Vázolja a falusi és városi munkásság rendkívül súlyos helyzetét, majd a vidéki és városi hatóságok tuflapására mutat rá. Egyes vidéki helységeiben a karhatalom akadályozza meg a lakosság szervezkedését. Rámutat arra, hogy a liberálisok és a parasztpártiak és lapjaik a MADOSZ ellen izgatják a köz-

hangulatot. (A tömeg hosszasán és lelkesen tüntet a MADOSZ mellett).

A MADOSZ a Kommunista Párttal és a Szociáldemokrata Párttal együtt akkor tiltakozott az igazságtalan bécsi döntés ellen, amikor mások nem merték meg a szájukat sem kinyitni. A liberálisok és a parasztpártiak a magyarok elleni hangulatkeltéssel az ország súlyos helyzetét akarják elpálástolni.

Ezután rámutatott arra a visszás helyzetre, mely a Nemzeti Demokrata Blok megszűnte után beállott. A kormány lemondott és — mégis uralmot maradt. Az áldemokrácia kormányának távoznia kell és át kell adnia helyét a nép igazi kormányának.

A román nép undorral fordul el az ujdonsült „demokratáktól”

Hosszantartó taps és éljenzés után Cocos Moise, a Szociáldemokrata Párt bányási elnöke lépett az emelvényre és a kormány népelleni terrorjáról beszélt. Vázolta a romániai munkásság huszonötéztendő szenvedését, a megkínzóztatások és üldözések idejét, amikor az áldemokrácia és a fasiszmus kormányai terrorizálták az ország lakosságát. A szabadságot — mondotta — legfőképp a felszabadító Vörös Hadseregnek köszönheti Románia népe.

A román nép — mondotta — az ujdonsült demokratáktól undorral fordul el, mert tisztában van ezeknek a múltbeli és jelenlegi szerepével is. A munkásság, ha nincs fegyvere, ököl el veszi fel a harcot szabadsága kivására. Befelezésül a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányalakításának döntő fontosságát ismertette.

Ezután Marciu Petre lépett az emelvényre az Egyesült Szakszervezetek nevében. Rámutatott arra, hogy bár két hónappal ezelőtt megszűnt már a fasiszta diktatura, a Blok kormánya még nem tudta végrehajtani programját. A kormányhatalom végrehajtó szervei a szabotálások egész sorozatát követik el, de a munkásság addig folytatja a harcot, amíg az ország vezetését igazi népkormány veszi át.

Manciu Petre után Poinariu Iuliu, az Unjunea Patriotilor nevében szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a Demokrata Blok kormánya, melyben több háborús bűnös is részt vett, nem akar a belső fasiszmus megsemmisítésében részt venni. A néptömegek nem

jeliszavakat, hanem tetteket várnak. Távozzék a kormány és adja át helyét a Nemzeti Demokratikus Arcvonalnak, a nép igazi képviselőjének.

„Hiába bujlogatnak bennünket”

— Mi már tudjuk — mondotta — mi az, mikor előkelően felöltözött urak jönnek a faluba, hogy vököskat gyűjtsenek. Most azonban a szegény parasztság maga akarja megmondani, mit akar. Nem mástól akarja hallani, mert ha mi mondjuk meg, mit akarunk, akkor akaratunkat keresztül is visszük. Ismerjük már a vökösgyűjtő demagogia minden fogását. Látnuk, hogy bizonyos politikai urak, akik eddig a zsidók ellen izgáltak, most a magyar nép ellen lázitanak. De mi nem hagyjuk magunkat többé félrevezetni. Mi azt akarjuk, hogy a Nemzeti Demokratikus Arcvonal platformja megvalósuljon. Aki nem ezt akarja, az hiába bujlogat bennünket az ellen a MADOSZ ellen, mely velünk harcolt a bécsi döntés ellen és amellyel együtt

Az Ekés Front nevében Sfeta Daniela fölényes beszédet beszélt. Beszédének minden mondatát hatalmas helyeslés és taps szakította meg.

küzdöttünk az elnyomatásban a népert. Ezt vegye tudomásul a Vestul. A román paraszt fekele kenyere éppen olyan keserű, mint a magyar paraszté. Követeljük a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányát, Groza Péter miniszterelnöksége alatt.

A hatalmas tetszéssel fogadott beszéd után Balti az ifjúkommunisták nevében beszélt. Az ifjúság lélekmérgézése tovább folyik a fasiszták részéről. Odáig vetemednek, hogy az egyik politikusi nevében vérengző gardákat zúdítanak Eszakerdély népére. Elég volt az ifjúság lelkeinek mérgezéséből.

A következő szónok Juhász Lajos, a MADOSZ kiküldötte. A gyűlés résztvevői lelkesen tüntettek mellette, mikor szólásra emelkedett.

Mi van a MADOSZ ellen indított sovinszta hadjárat mögött?

— Patrascu és Petrescu miniszterek kiválása után a Nemzeti Demokrata Blok kormánya megszűnt. Meg kellett szűnnie ennek a kormánynak, mert a benne helyet foglaló reakciós elemek gátolták az ország demokratizálását, gáncolták a fasiszma felszámolását és a Szovjetunióval szembeni fegyverszüneti feltételek betartását. Ezeknek a reakciós elemeknek a védelme alatt, tovább

folyt a sovinszta uszítás, a vaspárdista elemek részéről provokálás és a dolgozó népretek jogainak lábbal tiprása. Románia népe szabadságot akar, követeli a fasiszma kiirtását, a dolgozó rétegek érdekeinek érvényesítését és zavartalan testvéri együttműködést az itt élő népekkel. A Kommunista Párt által kidolgozott együttműködési platform és a Nemzeti Demokratikus Arcvonal által

összeállított kormánylista, az ország egész népének és minden társadalmi rétegének akaratát fejezi ki.

— Románia magyar népe meggyőződött arról, hogy szabadságot és igazi demokráciát nem biztosíthat nekünk senki más, csak a Nemzeti Demokratikus Arcvonal. A Blok bukását háromhetes kormányválság előzte meg. Ugyanennyi ideje tart a MADOSZ és a romániai magyar nép ellen indított sovinszta uszító hadjárat. A demokrácia ellenségei, mivel a platformot egyetlen ponton sem tudták kikezdeni, a fajgyűlölet felkavarrásával a Nemzeti Demokratikus Arcvonalat igyekeznek kompromitálni és megbontani. Ismerjük ezeket a fasiszta módszereket. Eszakerdélyben a magyar fasiszták a román nép elleni gyűlölet szításával igyekeztek a demokratikus erők találozását megakadályozni. A MADOSZ elleni hadjáratral tulajdonképpen Románia népének demokratikus egységét akarják szétlenni, nemcsak bennünket akarnak megsemmisíteni, hanem a Nemzeti Demokratikus Arcvonalat is. Nézzétek meg testvérek, kik igyekeznek bennünket beszennyezni, kiknek vagyunk mi az útjában? Azoknak, akik minden ellenállás nélkül egyeztek bele a bécsi döntésbe; azoknak, akik még pár hónappal ezelőtt a zsidókat szidták, a Szovjet-Unió elleni rablóhadjáratnak csináltak propagandát és a fasiszma támogatották. Ezek közül egy sem vett részt abban az életre-halálra menő illegális antifasiszta harcban, amelyben mi román testvéreink mellett, minden terror ellenére megálltak a helyüket az új független szabad demokratikus Romániáért.

— A Románia minden becsületes, demokratikus erőt magában foglaló Nemzeti Demokratikus Arcvonal nem engedte magát megfélemlíteni ezektől az egységbontó uszítóktól és minden politikai erejének latbavetésével visszaverte a romániai dolgozó magyar nép ellen intézett fasiszta támadásokat. Bennünket sem félelmit meg a ránk szabaddított sovinszta áradat. A támadóit megmutatták, hogy kik az ellenségeink. Ok egyben a román demokráciának ellenségei. Védelmezőink pedig megmutatták az egész ország színe előtt, hogy kik a testvéreink. Minden becsületes magyarnak tehát ebben a Nemzeti Demokratikus Arcvonalban a helye.

— Követeljük a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányát, követeljük, a Kommunista Párt által előterjesztett együttműködési platformjavaslat megvalósítását. Követeljük Románia népének zavartalan és békés együttműködését, a fasiszma utolsó maradványainak a kiirtását, az igazi demokrácia megvalósítását.

Juhász Lajos nagy tetszéssel fogadott beszéd után a tömeg lelkesen tüntetett a MADOSZ mellett, majd Valcu Nicolae az Apararea Patriotica nevében beszélt. Ismertette a szervezet küzdelmeiben és üldözéseiben gazdag múltját, majd bejelentette, hogy az Apararea Patriotica csatlakozott a platform-javaslatához és mindenben támogatja a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányát. Novace Terezia munkásnő a dolgozó nők nevében szólalt fel.

A határozati javaslat kimondja: a népgyűlés résztvevői kötelezettségévé vállalnak arra, hogy folytatják a harcot a külső és belső hitlerizmus végső megsemmisítéséig, a fegyverszüneti egyezmény jóhis végrehajtásáért, az államgőpzet megtisztításáért, továbbá a hitlerista, horthysta és Antonescu-árulók eltávolításáért. A népgyűlés meleg üdvözlét küld a Nemzeti Demokratikus Arcvonal harcra vezető és más városokban levő harci-szervezeteinek, melyek Aldeaniszteret kísérte és a szaronyok ellenére is elismertették a nép által megválasztott községi vezetőségeket. A nép ezennel ünnepelesen fogalmat tesz, hogy a harcot folytatja a Nemzeti Demokratikus Arcvonal platformjának a megvalósításáért és az Arcvonal kormányának megalakításáért.

A népgyűlés résztvevői ezután menetoszlopokba fejlődve a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányát mellett tüntetve jártak be a város főbb utcáiban.

Churchill visszaérkezett Londonba

Eden megszakította útját

és eddig ismeretlen helyen fontos tanácskozásokat folytat
A moszkvai rádió jelenti: Budapesten folytatódna az utcai harcok
Egyre erősebb az ellenállás a Szálasi-rendszerrel szemben

További szövetséges előnyomulás Aachentől keletre és északra

London. (Rador). Churchill brit miniszterelnök vasárnap visszaérkezett Londonba. Eden brit külügyminiszter még nem érkezett meg az angol fővárosba, mert utban hazafelé, fontos tárgyalásokat folytat egy más helyen.

London. (Reuter). Harriman, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete Washingtonba érkezett, hogy részletes jelentést tegyen Roosevelt elnöknek a moszkvai tárgyalásokról, Churchill miniszterelnök és Sztalin marsall megbeszéléseiről.

London. Az angol rádió jelenti: Mikolajczyk, a londoni lengyel kormány miniszterelnöke, kormányának tagjaival folytatott fontos megbeszélései befejezése után vissza fog utazni Moszkvába, hogy ismét tanácskozzék a lublini lengyel nemzeti felszabadítási bizottság képviselőivel. Politikai körök úgy vélik, hogy az újabb tanácskozások végleges megegyezést eredményeznek majd a régóta húzódó lengyel kérdésben.

Egész Magyarországon tovább tart a vasutasok sztrájkja

Bucuresti. A Tribuna Poporului című bucaresti lap október 23. keltezésű számában a londoni rádió következő jelentését ismerteti:

A vasutas-sztrájk egész Magyarországon tovább tart. Szálasi minden felhívása hiábavalónak bizonyult. A magyar partizánok támadják a katonavonatokot és az ellátási lerakatokat.

Sztrájkoló munkások csoportjai, az 1.

magyar hadsereg Horthy kormányzóhoz hű maradt katonáinak támogatásával megtámadták az újpesti német különítményeket.

A budapesti helyőrséget a németek Ausztriából hozott újabb csapatokkal erősítették meg.

Budapestet éhínség veszélyezteti. A parasztok nem hajlandók élelmiszert vinni a városba.

A Horthyhoz hű parasztság ellenáll-

sát támogatja a katolikus egyház is. Serédi bíborost, Magyarország hercegprímását a Gestapo ügynökei őrzik.

Szálasi mindenáron ki akarja magát kiáltatni Magyarország kormányzójává. Kijelentette, hogy ha a nemzetgyűlés november 4-ig nem választja meg őt kormányzóknak, a minisztertanácsot kéri fel, hogy nyilvánítsa ki őt kormányzóknak, — közli a londoni jelentés.

Lázadás a németek ellen a magyar hadsereg több egységében

Bucurestiben. A Scanteia című fővárosi lap október 23. keltezésű számában a többi között a moszkvai rádió következő jelentéseit közli:

Genfből jelentik, hogy a magyar hadsereg több egységében lázadás tört ki. A lázadásban nemcsak a katonák, hanem a magasrangú tisztiek is részt vesznek, akik megtagadják a részvételt Hitler háborújában. A Szálasi-rendszerrel szemben egyre erősebbé válik az ellenállás. Az állami tisztviselők is kezdik elhagyni munkahelyüket.

Ugyancsak Genfből jelentik, hogy Szálasi ellen merényletet követtek el. A merénylet eltűnt. Szálasi megsebe-

sült. A német hatóságok minden lehető alkövetnek annak érdekében, hogy a közvélemény előtt eltitkolják a merénylet tényét.

Budapestben folytatódna a

Sztrájk a Weiss Manfréd-művekben

Moszkva. (Tass). Magyarországon tovább tartanak a zavargások. A Weiss Manfréd-művek munkásai szembeszegülve a németek parancsával, megtagadták egy nagy fegyver-rendelés teljesítését és sztrájkba léptek. A Gestapo erre letartóztatásokat eszközölt a munkások között, azt remélvén, hogy eltávolítván a munkásság vezetőit, a többi megfélemlített munkás ismét munkába áll. Az

az utcai harcok. Különösen heves összetűzésre került sor az SS-csapatok és a magyar hazafiak között a német követés épülete előtt, — jelentette a moszkvai rádió.

eredmény azonban ennek éppen az ellenkezője volt. A munkások szétszóródtak a egyesek közülük most együttműködnek azokkal a csoportokkal, amelyek szabotálják a német vasúti szállítmányokat. A vasúti munkásság körében is sok sztrájk tört ki, egyesek pedig közvetlenül szabotálják — szolgálati idejük alatt — a német szállítmányokat.

Szálasi sürgős segítséget kér — Hitler válasza: Szervezzen „halál-osztagokat”.

Moszkva. A moszkvai rádió október 21-én a következő stockholmi értesítést ismertette: A Stockholms Tidningen című svéd lap jelentése szerint Szálasi, a budapesti náci-kormány elnöke Berchtesgadenba utazott, hogy sürgős segítséget kérjen Hitleről. Kérését elutasították azzal, hogy szervezzen „halál-osztagokat”. A budapesti náci-kormány helyzete válságosnak látszik.

Stockholm. (Rador). A budapesti finn követség most Stockholmba érkezett tagjai az első külföldi szemtanúk, akik részletesebb nyilatkozatot tettek az október 15. utáni magyarországi eseményekről. Az egyik finn diplomata kijelentette, hogy az oroszok tíz napon belül Budapesten lesznek és sem Hitler, sem Himmler, sem Szálasi nem tehet semmit sem ennek megakadályozására. A magyar tisztiek és katonák „törkig vannak a háborúval és békét akarnak” — mondotta az egyik finn diplomata — számot vetettek azzal, hogy Magyarország egyetlen reménye — éppen úgy mint Románia és Finnország esetében volt — a német iga teljes lerázása és az együttműködés a szövetségesekkel. Szálasinak nagyon kevés tényleges támasza van a német szaronyokon kívül, még a németbarát magyarok is ellítelik vad és emberetlen antiszemitizmusát.

A finn diplomata megjegyezte, hogy Horthy elűzését megelőző héten már német csapatereősítések kezdtek érkezni Magyarországra. A magyarok semmit sem tehettek ez ellen, mert haderőik legnagyobb része a fronton volt.

Egy másik finn diplomata elmondott,

ta, hogy „Horthy mincén tőle telhető elkövetett annak érdekében, hogy meggyőzze a németeket a különféle szükségességéről”, megkímélvén ilyenformán

A vörös hadsereg felszabadító harcának újabb állomásai

Moszkva (Rador). A Tass jelenti október 22-én, vasárnap: A vörös hadsereg és a szövetséges haderők újabb fontos sikereket értek el az ellenséggel szemben valamennyi hadszíntéren.

Jugoszláviában a vörös hadsereg, a Tito marsall parancsnoksága alatt álló szabad jugoszláv haderőkkel együttműködve, felszabadította Kragujevac nagy várost. Kragujevac 90 kilométernyire Belgrádtól délre fekszik. A 3. ukrainai hadsereg csapatai ott már 40 kilométer hosszúságban ellenőrzik a Morava folyó mindkét partját.

Magyarországon a 2. ukrainai hadsereg 40 kilométerrel túlhaladván Debrecen városán, már csak 45 kilométernyire van Csehszlovákia déli határától. A szovjet haderők ott széles arcvonalon nyomulnak előre, az előnyomulást azonban még nem közölték. A harcok során megölték 2000 német és magyar tisztet és katonát és több mint 1000 foglyot ejtettek. Mint jelenti, a Debrecen városka körül lezajlott harcokban a vörös hadsereg és a román csapatok teljesen megtörték a 2. német és 2 magyar hadosztályt.

Észak-Erdélyben a vörös hadsereg, szoros együttműködésben a román csapatokkal, gyorsan halad előre és az elmúlt 24 órában ismét egész sor helységet szabadított fel, újabb jelen-

Budapestet, a németek azonban kéri lehetetleneknek bizonyultak és azt mondták neki, hogy „tiz Budapest sem ér annyit, mint Bécs.”

tős területnyereségre tett szert. A szövetséges csapatok csak 17 kilométerre délkeletre állanak Satu Mare-Szatmárnémetitől, amely az utolsó — még ellenséges megszállás alatt álló — fontos központ. Az előnyomulás Satu Mare-Szatmárnémeti felé minden irányból jól halad.

A szó szoros értelmében vett Magyarországon a vörös hadsereg Szege dtől északra több ponton átkelt a Tiszán és széles fronton Budapest felé nyomul előre. A szövetséges haderők ott 80 kilométerre délkeletre vannak Budapesttől és az elmúlt 24 órában 140 magyarországi várost és községet szabadítottak fel. Az elfoglalt városok között van a Duna mellett fekvő Baja, fontos közlekedési gócpont. A harcok során szétzúztak 94 ellenséges tankot és lelőtték 44 német repülőgépet.

Moszkva (Rador). A Tass jelenti október 23-án reggel: A vörös hadsereg a csehszlovák határ felé vezető úton, Debrecentől északra elfoglalta Nyiregyháza nagy várost. A város előtt és a város utcáin lezajlott harcokban 200 német és magyar katonát öltek meg. Nyiregyháza felette fontos pont, mert őt vasútvonalnak és több közlekedési útnak a csomópontja. Nyiregyháza elfoglalása következtében az Észak-Erdélyben maradt ellenséges

erők sorsa még kényesebbé vált — állapítja meg a moszkvai jelentés.

A vörös hadsereg újabb és fontos területnyereségeket ért el az északigarki vidéken: elfoglalta a Petsamo melletti gazdag nikkel-bányákat és nyugat felé előnyomulván széles fronton elérte a norvég határt.

A román nagyvezérkar közleménye

Bucuresti (Rador). A nagyvezérkar az október 22-i északkelet felé hadműveletekről a következőket közli: Csapatunk a vörös hadsereggel való szoros együttműködésben folytatták a harcot az utolsó ellenséges ellenállás megtörésére Satu Mare és Carei Mari vidékén. Több helységet felszabadítottak, köztük Ghiocuta, Cune és Dobri helységeket. Magyarországon ádáz harcokra került sor, különösen Szolnok vidékén, — közli a nagyvezérkar jelentése.

Zombor és Zimony felszabadítása

Moszkva (Tass). A jugoszláv hadműveletek során a vörös hadsereg és a szabad jugoszláv haderők vasárnap felszabadították Zemun-Zimony városát is.

Zimony Belgrád mellett, a jugoszláv fővárostól nyugatra fekszik, a Duna jobbpartján, a Száva torkolata közelében. Kereskedelmi kikötő.

Jugoszláviában a vörös hadsereg és a szabad jugoszláv haderők felszabadították Zombor dunamenti nagy várost.

További előnyomulás Aachentől keletre és északra

London (Rador). A Reuter jelenti: Az 1. amerikai hadsereg Aachentől keletre és északra tovább nyomult előre és jelenleg heves harcokban áll, a német ellenállás azonban nem nagyon kemény. Antwerpenből északra a kanadai haderők öt kilométerre közelítették meg Rosenthal helységet, a 2. brit hadsereg pedig nyugat felé közeledik Hertogen-Busch nagy városhoz, amelyet folyók és csatornák vesznek körül. A front déli szárnyán a 3. és 7. amerikai hadsereg, valamint az 1. francia hadsereg megjavította állását és a német birodalom határa felé nyomul előre. A szövetséges légi erők vasárnap egész napon át felelték élénk tevékenységet fejtett ki a nyugati hadszínter valamennyi körzetében.

London. (Rador). A Reuter jelenti: Egy erős szövetséges légi alakulat — 1100 repülőerő — vasárnap saját veszteség nélkül Münster, Hannover és Braunschweig városát, valamint a Düsseldorf közelében fekvő üzemeket támadta. Német vadászgépeket nem láttak, a német légharóító tüzérség elég gyengén működött, — állapítja meg a londoni jelentés.

Himmlert lelőtték?

London. Az ABC-hírigyőkönség azt az értesítést továbbította Bernből, hogy Himmler német rendőrmíniszter, a Gestapo vezetője, aki néhány nap óta Budapestre utazott, lelőtték. A merénylet híret semmiféle más forrásból még nem erősítették meg.

Lavalt halálra ítélték

Párizs. (Rador). A francia rádió jelenti, hogy a marseillesi törvényszék in contumaciam — távollétében — halálra ítélte Lavalt. Az ellenséggel való meggyőzés a céljellene. Jean Gaillard Bourrapert, a Petit Marseillais című lap volt főszerkesztőjét ugyanezzel vádolván, szintén halálra ítélték.

Szakszervezeti hírek

A timisoarai-temesvári gyári bizottságok a napokban népes gyűlést tartottak. Banuta Ioan vezetésével. Banuta megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a munkásosztály távol áll egy a magyar, mint a román szovinizmustól. Rámutatott arra, hogy a liberális és a nemzeti parasztpárt letért az igazi demokrácia útjáról és sovíniszta vizekre vezetett át. Bucurestiben a nemzeti parasztpárti ifjuság megtámadta a MADOSZ-t és Timisoara-Temesvárot is elhangzottak a magyar népellens kijelentések. Beszéde végén hangoztatta, hogy a munkásosztály képes az igazi demokrácia megteremtésére.

A Hazafias Nők szervezete nevében felszólaló munkásnő ismertette a szervezet célkitűzéseit, majd a munkásnők szervezkedésének fontosságára mutatott rá.

A Kandia kiküldöttje rámutatott arra, hogy a törvényes fizetésemeléssel a munkásság nincsen megelégedve, mert a felemelt munkabérek alig érik el a 47 lejt. Sétrelmezte azt is, hogy a vállalat két felügyelőnt tart, akik a munkásnők zsebeit kutatják ki és ezért havi 14.000 lejt fizetést kapnak akkor, amikor egy munkásnő keresete nem haladja meg a 8000 lejt. A Szeszgyár kiküldöttje közölte, hogy az igazgatóság a fizetésemelést azzal halogalja, hogy vizsgáló bizottság érkezését várja és csak azután dönthet. Az üzem a katinhoz való hozzájárulást 100 százalékosan felemelte. A munkások két napra átvették a kámfium vezetését és bebizonyították, hogy kétfogásos ebédet 37, hussal készített ebédet 47 lejtért tudtak kiállítani, míg az igazgatóság étkezéseként 60 lejt von le erre a célra. A Timis üzemben a hosszas halogatás után a tisztviselők a munkásokkal együtt szervezkednek.

A Cukorgyárban az igazgatóság csak a törvényes béremelést volt hajlandó elfogadni, ez azonban a régi alacsony fizetések folytán még a mindennapi kenyérre sem elegendő. A Helicon nyomdai műintézet munkásai elégtelennek tartják a béremelést. A Bőrgyárban a szervezkedés tovább folyik. Az igazgatóság teljesítette a béremelési követeléseket. A Fischer és Braun cég munkásai mindössze 15 százalékos béremelést kaptak. A munkások csak napi öt órát dolgoznak 45-50 lejes órabér mellett. A Marschall-festődben 33 alkalmazott van. Többszörös német és tagja volt a hitlerista német munkásszervezetnek. A német munkások már tisztán látják, hogy mit jelentett a munkásság számára a hitlerizmus. A Gyufagyárban az igazgatóság magatartása a munkásság szervezkedése után megváltozott és azonnal hajlandónak mutatkozott a fizetésemelésre. A kiküldött elmondotta továbbá, a napokban híre futott, hogy a nemzeti parasztpárt és a liberális párt megalakította az új kormányt, mire több gyufagyári vezető kijelentette, hogy az új kormány a szervezett munkásokat szabadságolja. A Mecano-Banat céghez repülőbizottság kiküldését kérték. A Vákok Intézetében dolgozó munkások szintén repülőbizottság kiküldését kérték. A Gea-Krayer cégnél az igazgatóság azzal utasította vissza a béremelésre vonatkozó követeléseket, hogy a mai szállítási és üzleti viszonyok miatt nem teljesítheti az alkalmazottak kérését. A viszonyok javulása esetén hajlandók 50 százalékos fizetésemelést adni. A téli beszerzésekre készpénz-hitelt nyújtanak. Az igazgatóság jóváhagyta azt a követelést, hogy az eddigi 8 fizetési csoport helyett a jövőben csak három fizetési csoport lesz. Az igazgatóság továbbá nozzájárult a gyakornokok fizetés-emeléséhez is.

X

A szakszervezet az egyes szakmák részére a következő gyűlés-rendet állapította meg: A CFR alkalmazottak szerdán délután 4-6-ig, a vas-, fém-, vegyi- és üvegyipari munkások hétfőn délután 5-7-ig, a fa- és erdőipari munkások csütörtökön délután 5-7-ig, az élelmiszeri ipari munkások vasárnap dél-

Megkezdte működését a szövetséges katonai kormányzat a megszállt német területeken

GYÖKERESEN KIKÜSZÖBÖLIK A NEMZETI SZOCIALIZMUST — A SZÖVETSÉGES KATONAI KORMÁNYZAT SZAVATOLJA A SZEMÉLYI ÉS VAGYONBIZTONSÁGOT — NINCS TÖBBÉ FAJI MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

Utasítás a háborús bűnösrők kézrekerítésére

London (Rador). Julius Holmes amerikai dandár-tábornok, Eisenhower tábornok személyes megbízottja, mint a polgári ügyek vezérkari főnöke, a sajtó képviselői előtt hosszabb nyilatkozatot tett és közölte, hogy a Németország katonai kormányzatra vonatkozó terveket a szövetséges expedíciós erők főhadiszállása — miután a tervet bizonyos vonatkozásban kiegészítették — a szövetséges kézre került német városokban már alkalmazza is.

Az angol és amerikai hadsereg részéről alkalmazandó törvényeket és rendelkezéseket a franciák is alkalmazzák. A szövetséges kormányzatnak az a főcélja, hogy

teljesen elszigetelje a nemzeti szocialista pártot, gyökerestől kiküszöbölje a náciizmust

és igazságos és méltányos ellenőrzés alá helyezze a német népet az összeomlásnak abban a szakaszában, amely megelőzi az ellenségeskedések megszüntetését. Eisenhower tábornok mult héten kiadott utasításainak megfelelőleg semmiféle fraternizálást nem tűrnek meg a szövetséges csapatok és a német nép között.

A szervezeti ellenállás megszűnése után a szövetséges kormányzat ellenőrző gőpezete kap megbízatást a gazdasági, szociális, ipari és politikai kérdések egész sorának megoldására az elfoglalt Németországban. Addig is, amily mértékben a szövetségesek behatolnak Németországba, felfüggesztik a náci kormányzatot és Eisenhower tábornok a saj-

korolja a legfőbb parancsnokságot, a katonai kormányzat pedig a győztesek törvényeit alkalmazza.

Németország megszállása után — folytatta nyilatkozatát Eisenhower megbízottja —

az egész megszállt területen, bármelyik szövetséges erő is legyen a megszálló, katonai kormányzóságokat létesítenek.

Az egyes katonai kormányzók a főparancsnoktól kapják megbízatásukat s annak nevében gyakorolják hatalmukat. A katonai kormányzók feladata: a megszálló haderők biztonsága és jóléte, a körend fenntartása, a szövetséges hadifoglyok hazaszállítása, a háborús bűnösök kézrekerítése és a jó polgári közigazgatás megteremtése. A német polgári tevékenységet korlátozzák és ellenőrzik. Németország minden polgárának életét és vagyonát oltalmazzák. A faji megkülönböztést, vallási vagy politikai különbségtevést szolgáló német törvényeket eltörlik. Németországban és külföldön csak azok a német személyek kereskedhetnek, akik erre a katonai kormányzóságtól felhatalmazást kapnak. A katonai ellenőrzés bevezetése a táviró és távbeszélő-hálózat könnyítéseit felfüggesztik.

Minden tüzfegyvert, rádiókészüléket és katonai felszerelést be kell szolgáltatni a németeknek —

mondotta Eisenhower tábornok megbízottja a németországi megszállt német területek katonai kormányzását ismerető nyilatkozatában.

Kétezer éves a szláv demokrácia

Valamennyi történetirő megegyezik abban, hogy az őszlávok közös, szembe-ütő sajátossága a demokratikus vonás volt. Stanojevity Stevan szerb történetirő szerint ez a jellegzetesség az őszlávok őshazájának különleges földrajzi adottságaira vezethető vissza. A szlávok őshazája ugyanis a Pripet s Kiew folyók között terült el, mocsaras síkságon, ami az egyes törzsek között a kapcsolatot csak a rendszeres közlekedést felelte megnehezítette. A természet által emelt válaszfal az őszlávokat arra kényszerítette, hogy társadalmi életüket kis területekre, néhány falu népére, sokszor még ennél szűkebb keretre korlátozzák. A mocsarak határozták meg az egyes közületek érintkezési lehetőségének határait úgy, hogy széles alapokon nyugvó államéletéről szó sem lehetett. Az őszlávok hozzászóltak a kis csoportokra vonatkozó törzsi élethez, maguk intézték ügyeiket, megőrizték egymást függetlenségüket. Így fejlődött ki bennök a demokrácia iránti hajlam, amelyet későbbi történelmük folyamán nemcsak megtartottak, hanem kifejlesztettek. Így magyarázható azután, hogy abban az időben, amikor a szlávok szétválástusa és az új hazákba való költözése megkezdődött — Krisztus után 500 körül — a társadalmi és szociális különbség teljesen ismeretlen volt előttük, ellentétben Európa többi államával, ahol a feudálisizmus, a szociális és társadalmi aránytalanság, a jogfosztás és erőszak uralkodott. Az őshazából való kiköltözéssel kezdődött meg a szlávok történelmi és társadalmi elkülönülése. Az északi szlávok többi törzse lekerülve a Balkánra, hú-

maradhatott demokratikus berendezkedéséhez. A szláv demokrácia a világ egyik legrégebbi ilyen társadalmi megnyilvánulása, és időben csak a görög előzte meg az európai népek között.

Stanojevity érdekesen írja le az őszlávok életét. A szláv jellem egyik legkimagaslóbb tulajdonsága a szivélyes vendégszeretet és rendkívüli tisztesség volt mindenkori. A földrajzi, éghajlati és gazdasági viszonyok miatt az őszlávok nem foglalkoztak állattenyésztéssel, de annál fejlettebb volt a földművelés. A szlávok abban az időben főleg vadak húásával, hallal és mézzel táplálkoztak. Felette fejlett volt a bőrökkel való kereskedelem.

Az őszlávok élete régi hazájukban minden szempontból nagyon nehéz volt. Nemcsak a természet mostohaágával, hanem a környező ellenséges törzsekkel is meg kellett küzdeniük. Ez annál nagyobb feladat volt részükre, mert természetlő fogva békeszeretők voltak. A természet és a terepviszonyok erősen kifejlesztették bennök a szellemi életet és a képezelést.

A szlávok még egy érdekes, ősi tulajdonságát említi meg Stanovity, azt ugyanis, hogy nem volt harci szervezeteik, az új területeket, ahová költöztek, mindig folyamán eljutottak, nem jegyverrel, hanem békés letelepüléssel hódították meg. Eppen a harci erények hiánya okozta, hogy a szomszédos idegen népek és törzsek valóságos hajtóvadászatot rendeztek a szlávok ellen, mert a szláv rabszolga eleven egészsége, testi ereje, ügyessége és kitartása miatt igen becsült portéka volt a rabszolgatartók előtt. Az

akkori rabszolgapiacra a szláv rabszolgáért fizették a legmagasabb árat. Ezeket a szelid, a hadi tudományban teljesen járatlan törzseket könnyű volt legigálni. Előbb a kelták, azután a vendélek hódították meg őket, akik velük később egy nemzetté olvadtak össze. A hódítók sorát folytatták a gótok, a herulok, jazygok és avarok. A sok támadás és rabszolgaság a szelid szlávokat végre is ki-mozdította türelmességükből és később már sikeresen állottak ellen a támadóknak. Ezek voltak a szláv törzsek történelmében a legnehezebbek, de egyben a legelhatározóbbak is, mert kifejlesztették bennök a később annyira megcsodált és tőkélyre emelt tulajdonságukat — amely a demokratikus vonás, a vendégszeretet és a dal kultusza mellett lényük egyik legismertebb sajátosságává vált: a bátorságot, a harci készséget és a szabadság olthatatlan szeretetét.

Ma egyforma bátorsággal küzdenek szabadságukért a szerbek, a lengyelek, a szlovákok, a csehek és a bolgárok, de mindnyájuk számára példaképül a Szovjet-Unió szláv népei szolgálnak, akik öntulajdonoságaikat a szocializmus segítségével odafejlesztették, hogy ma a világ legelső népei között van a helyük. (B. Gy.)

A sajtóból kizárt újságírók

A bucaresti lapokban megjelent az első névjegyzék azokról az újságírókról, akiket az erre a célra alakult bizottság a sajtóból kizárt. A jegyzék a következő 15 nevet tartalmazza:

Stelian Popescu, Pamfil Seicaru, Nichifor Crainic, Ilie Radulescu, I. P. Prundeanu, Romulus Seimanu, Dem. Teodorescu, Al. Hodos, Romulus Dianu, Mircea Grigorescu, Toma Vladescu, Eugen Titescu, Emil Ciuceanu, D. I. Cucu és Nicolae Rosu.

A sajtó megtisztítására alakult bizottság újabban a következő személyeknek a sajtóból való kizárására hozott határozatot: Badauta Alexandru, Dumitrescu Ion, Zaharov I., Georgescu-Cocos P., Gregorian N., Ionescu Stefan, Marinescu Stefan, Malciu Grigorie, Georgiu Constantin és Mihail Petru.

Szabad a szakmai szervezkedés

A timisoarai-temesvári munkafelügyelőség közleményt adott ki. Eszerint a besszarabiai, bukovinai és transznisztriai menekültek visszaköltöztesük idejéig munkahelyükön maradhatnak és fizetéseiket a vállalatok továbbra is kötelesek folyósítani. A légiriadók és egyéb háborús események folytán elvesztett munkaórákat a vállalatok kötelesek megtéríteni. Ez az intézkedés azonban nem lehet kihatással az állam rendelkezéseire, vagy a központi árszabályozó bizottság által megállapított hivatalos árakra. A munkaügyi felügyelőség a továbbiakban közölte, hogy a szakmai szervezkedést teljesen szabadá tették. A rendelet hangsúlyozza, senkit sem lehet megakadályozni abban, hogy valamelyik szakmai szervezetnek a tagja legyen, viszont senkit sem lehet akarata ellenére szakmai képviselőbe kényszeríteni. A szakmai képviselők nem politikai szervezettel és így a szakmai szervezetek tagjait nem lehet egyes politikai pártokba kényszeríteni, vagy egyes pártokból való kilépésre felszólítani. Ami pedig a zsidók alkalmazását illeti, azok bárhová felvehetők, amennyiben munkaalkalom van és a vállalat alkalmazza őket. A munkaügyi felügyelőség közleménye a továbbiakban az ugynevezett románizáló alkalmazottak helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy az 1944 augusztus 23-a előtt alkalmazott románizáló, vagy megkettőzött román tisztviselők függetlenül attól, hogy a vállalat a megkettőzött zsidó alkalmazottat visszavette-e, vagy sem, megmaradnak állásaikban. A munkaügyi felügyelőség végül közli, hogy a téli munkaidő-beosztás ügyében október 26-án az egyeztető bizottság ülésén döntenek.

Krizantémok

Az események hatalmas kavargásában az idő pontos egyenletességgel forgatja az év napjait. Ránk köszöntött az 53; a hideg nyirkos szél borzongatva figyelmeztet az előttünk álló kemény téli napokra.

Napközi otthonokban tettünk látogatást. Fratelián, a Kardostelepen, a Kakuk-otthonban, minden nap több és több gyermek kér bebecsátást, hogy anyja távollétében, — ki már hajnalban munkahelyére siet —, valahol otthon, tűzhelyet, anyát kapjon. Jönnék, jönnek a gyermekek. És minden kopogtatónak megnyílik az ajtó. Apjukról kevesen tudnak valamit: munkán van, katoná, a fronton küzd, elesett...

Hazajövet a piacon át vezetett az utunk. A krizantémok megjelentek teljes díszükben. Kócos, fehér szirmokkal díszíteni jöttek Halottak Napjára elhunytaink nyugvóhelyét.

E fehér krizantémok legyenek az idén szimbólumok, az együttérés jelképei, melyek a kegyeletet, adakozó jótékonyossággá alakítják át. Halottak napján virág, koszorú helyett jó tettünk: gyermekeinknek juttatott meleg ruha, tápláló étel és szerető megsegítés díszítse szeretneink sírját. Hősi halált halt katonáink emlékére is úgy rójjuk le a leginkább kegyelmeinket, ha áldozatossággal osztozunk az elhagyottak gondjában.

A megpróbáltatások megtanítottak bennünket lemondani. Sok mindentől mondottunk már le... adjunk hozzá még egyet. Tegyük félre a hagyományos, szép kegyelet koszorúkat, holt díszet és cseréljük fel az irgalmasság rongyokat takaró eleven, tevékeny díszével.

Virág- és koszorúmegváltásra adott pénz- vagy természetbeni adományokat szívesebben továbbít Timisoarán: A Szociális Testvérek Társasága, IV., Str. Bratianu 13, a Missio bolt I., Str. Lonovici 4, vagy a Déli Hírlap.

— VIDÉKI BIZOMÁNYOSAINKHOZ. Tekintettel arra, hogy a Déli Hírlap kiadóhivatalának módjában van a megővekedett lapigénylésnek eleget tenni, kéri az igen tisztelt vidéki bizományságokat, hogy ha a jelenleg kiadott példányszámánál többet kívánnak, ezt minél előbb hozzák a kiadóhivatal tudomására (esetleg távirati úton). A kiadóhivatal az értesítés vételét után nyomban intézkedik, hogy az újabb igényelt lapmennyiséget elküldjék.

— Dobosan Joan dr. főpolgármester visszatért Bucurestiből. Dobosan Joan dr. Timisoara-Temesvári főpolgármesterre több napos bucaresti tartózkodás után visszatért és átvette hivatalát. A főpolgármester Bucurestiben a városi pótköltségvetés ügyében folytatott tárgyalásokat.

— Kőolaj-termékek bejelentése. Az aradi pénzügyigazgatóság forgalmi adóosztálya közli, hogy a kőolaj-termékek-re kivetett illeték és pótilleték változása folytán a kőolaj-lerakatokban, nagykereskedőknél és gyárakban (amelyek a kőolajat feldolgozzák) október 14-én reggel volt mennyiséget október 24-ig be kell jelenteni. Azokat, akik október 24-ig a bejelentést nem nyújtják be, 2000 lejűl 50.000 lejig terjedő pénzbüszsággal sújtják, azokat pedig, akik egyáltalában nem nyújtanak be nyilatkozatot vagy pedig valótlan adatokat tartalmazó bejelentést tesznek, az eltitkolt illeték és pótilleték összegének tiszszerejét fizetik bírság címén.

Oktober 25, Szerda
R. k.: Mór pécsi pk.
Protest.: Blanka
Ortodox: Marcián

HIREK

Napfelte: 6.33 ó.
Napny.: 16.55 ó.
Holdfelte: 14.05 ó.
Holdny.: 23.30 ó.

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, Vidéki előfizetők, ha nem csekken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejtel nagyobb a bányegilleték miatt. Postaküldeményként (CNC) csekkenként 55.000. — Készleteket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetőknek Metianu-utca 6, hirdetőszék Eszacsu-utca 4, szűz alatt, Beckma irodában. Távfelszólító: 17-11.

— MÉG NINCSEN SZAKSZERVEZETI TÖRVÉNY. (Bucuresti). A munkaügyi minisztérium közli, hogy a szakszervezetek működéséről szóló törvénytervezetet most tanulmányozzák. A kormány elé öt tervezetet is terjesztettek, döntés azonban még nem történt. A sajtóban megjelent tervezetek, amelyeket szentesített törvénynek is feltüntettek, egyetlen állami hatóság sem hagyta jóvá, s így törvényerő híján vannak. (Rador).

— Az új közigazgatási beosztás. (Alba Iulia-Gyulafehérvár). Az ország új közigazgatási beosztása során Alba Iulia-Gyulafehérvár eslelt közigazgatási központi jellegétől és átmeneti időre csak Alba-Alsófehér és Turda-Torda megyék központi közigazgatási szerveit hagyták meg, míg Hunedoara-Hunyad megyét a timisoarai-temesvári közigazgatási vezérfelügyelőséghez csatolták. Az új közigazgatási beosztással kapcsolatban a Tribuna Poporului című fővárosi lap azt követeli, hogy Alba Iulia-Gyulafehérvárron ismét állítsanak fel közigazgatási vezérfelügyelőséget.

— Az ipari munkaadók szindikátusának közgyűlése. A timisoarai-temesvári ipari szakmai munkaadók szindikátusa (Sindicatul Profesional al Patronilor Meseriași) vasárnapra közgyűlést hirdetett, amelynek meghívója azonban technikai okokból nem jelent meg lapunkban. A közgyűlés így nem volt megtartható, mert a tagok nem jelentek meg az előírt számban. Ezért a közgyűlést a legközelebbi időben tartják meg és annak pontos dátumát idejében közölni fogjuk.

— Új vezetőséget választottak a nyomdaipari munkások. A timisoarai-temesvári nyomdaipari munkások vasárnap délelőtti gyűlést tartottak, melyen a következő vezetőséget választották meg: Elnök: Maghiaru Vasile, alelnök: Gabriel Rudolf, titkár: Grósz Ferenc, pénztáros: Noványi László, ellenőrök: Ham György és Gáspár Antal. Szervezőbizottság: Kunst János, Gabriel Emil, Pop Petre, Bozgan Dimitrie, Ilias Ioan, Salamon Lajos, és Schwartz Adolf.

— A zsidó bérloknak nem kell fizetniük a 15 százalékos többletet a házbér után. (Bucuresti). A pénzügyminisztérium közli, hogy körrendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat arról, hogy a tavalyi lakbér-törvényben létesített 15 százalékos többletet az állam javára a lakbér összege után, a zsidó bérloknak többé nem kell fizetniük.

— A galvanizált vedrek új ára. (Bucuresti). A hivatalos lapban megjelent árkormánybizottsági rendelet új legmagyobb árát szabott meg a galvanizált vedrekre. E szerint a 8 literes vedér ára 514 lej, a 10 literes vedér ára 617 lej, a 12 literes vedér ára 719 lej és a 15 literes vedér ára 822 lej kicsinyben.

— SZOVJET ÉS SZÖVETSÉGES ALATTVALÓK FIGYELMÉBE. ATimis Torontal-Temes-Torontal megyei prefektúra felszólítja az összes szovjet és szövetséges alattvalókat és internáltakat, hogy hazatérésük ügyében, vidéken a csendőrsőrokon, a városban lakók az illetékes rendőrségeken személyi adataikat tartalmazó nyomtatványok kitöltése céljából jelentkezzenek. A Timisoara-Temesvárott tartózkodó szovjet és szövetséges alattvalók, valamint az internáltak a menekültügyi hivatalban (I. kerület, Lenau-utca 6) kötelesek jelentkezni. A jelentkezési határidő október 25-én jár le.

— A főváros közelében heves vonat-összeütközés történt. A Bucuresti és Galati között közlekedő személyvonat összeütközött egy tehervonattal. A szerencsétlenség következtében 6 utas meghalt, többen megsebesültek. (Rador)

— Közismert timisoarai-temesvári ügyvéd hirtelen halála. Róth Dezső dr. timisoarai-temesvári tekintélyes ügyvéd, a bányászi jogásztársadalomnak széles körökben ismert és becsült tagja, e hó 22-én 63 éves korában hirtelen meghalt. Kiváló tudású, alapos képzettségű jogász volt, aki három évtizedet meghaladó ügyvédi pályafutása során kártársai, de a város közfelfejeinek széles rétegei részéről is őszinte megbecsülésnek és igaz rokonszenvnek örvendett. Váratlanul bekövetkezett halálát mélyen sujtott özvegye, dr. Róth Dezsőné Ilonka, fia dr. Róth Ödön (Tel Aviv) és ennek felesége, születési nevén Rosenfeld Illy, nővére Weisz Malvin, valamint kiterjedt rokonság, köztük a Mann, Kornis, dr. Grün, Hoffmann és Rosenthal családok. A tragikus hírtelenséggel elhunyt népszerű ügyvéd temetése ma, kedden, október 24-én délelőtti féltenekét órákor megy végbe a timisoarai-temesvári zsidó temető halottasházából.

(*) Köszönetnyilvánítás. Dr. Klein Emil nyugdíjazott vingarai járásbíró a maga és fia nevében ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen felelőse, születési nevén Grünwald Antonia elhunytá alkalmából részvényt nyilatvánításokkal mély fájdalomukat igyekeztek enyhíteni.

— HÁROMEZER LEJ AZ ÉRETT-SÉGI VIZSGADÍJ. (Bucuresti). A közoktatásügyi minisztérium közli, hogy az 1944 októberi érettségi vizsgák díja minden jelölt számára 3000 lej. A vizsgadíjmentesség vagy vizsgadíjkezdvezmény engedélyezésére irányuló kérvényeket most is figyelembe veszik.

(*) Táncanfolyam. Ernando tánc- és tornaiskolája vasárnap, október 22-én délután újra megnyílt. Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap délután fél 4—9-ig táncgyakorló órák. Timisoara, I. Euzen de Savoya-u., 4.

(*) Orvosi hír. Dr. Javor Béla rendelését újból megkezdte. (Röntgen, rővidhullám.) Timisoara III., Wilhelm Mühle u. 7.

Luca László mondotta a Nemzeti Demokratikus Arcvonal Brassói-Brassói gyűlésén:

„Milyen demokrácia a Nemzeti Pártszűpárt és a Liberális Párt hivatalos lapjai által szabadjára engedett szovinizmus, amely pogromra tüzel a magyar lakosság ellen? Önkéntesek, akik egy demokratikus párt elnökének a nevét viselik, terrorizálják és kifosztják a magyar lakosságot. A légionisták, akik az önkéntes zászlóaljakban találtak menekvést, a „demokratikus” sajtó, amely torzalkodásra biztat, mind Göbbels propagandája és Horthy malmára hajtják a vizet. Tegnap azt kiáltották: „Le a zsidókkal!”, ma „Le a magyarokkal!” Félrevezetési célt követnek, hogy a nép figyelmét az életfontosságú kérdésekről, az azonnal megvalósításra váró reformokról eltereljék. A helyett, hogy arra hívnák fel a magyar népet és katonát, hogy keljen fel Horthy ellen, szakítsa szét a hitleri láncokat, az izgatók a magyar népet kiirtást kéri, az önkéntesek cselekedetei pedig az utolsó emberig való ellenállásra taszítják a magyarokat. Ezer és ezer román és orosz katoná és tiszt esik közvetve áldozatul így a szoviszta izgatásnak. Igazságos propagandával és nagylelkű demokratikus intézkedésekkel segítjük a magyar népet, hogy a fasiszta igát hamarabb lerázza s az Erdély felszabadításáért folyó harcban kevesebb legyen az áldozatunk.”

SPORT

Ökölvívás

A Chinezul-CAMT jó szereplése a Boxing Club vasárnapi bozermközészén Timisoara-Temesvár vasárnapi sportmúszorán egy ökölvívó viadal és két labdarúg mérkőzés szerepelt.

Az ujonnan alakult sportegyesület, a Boxing Club első rendezése mind sport szempontból, mind erkölcsileg szép sikerrel zárult. A Chinezul-CAMT öklözői nagyon jól szerepeltek. A kulturpala telt nézőtöze előtt a következő eredmények követték egymást:

Pantea (Chinezul-CAMT)—Horváth (Boxing Club). Horváth feladta a mérkőzést, Pantea győzött.

Ambrus (Ch.-C.)—Grozavu (B. C.) mérkőzése döntetlenül végződött.

Radita (Ch.-C.)—Gold (B. C.) Gold feladása folytán Radita győzött.

Fodor (Ch.-C.) pontozással nyert Miscu (B. C.) ellen.

Király (Ch.-C.)—Rondina I. (B. C.) döntetlen.

Sztojkovics (Ch.-C.)—Rogobete (CFR Turnu Severin) ellen pontozással nyert.

Dragatoiu (CFR Turnu Severin)—Gradina (CFR Timisoara) döntetlen.

Germán (Ch.-C.) ellen Vargatu (CFR Turnu Severin) a második menetben feladta a küzdelmet.

Marin (CFR Turnu Severin)—Weinberger (Ch.-C.) Weinberger feladta.

A Ciocan (CFR Timisoara)—Marinescu (CFR Bucuresti) hivatalos mérkőzésen a timisoarai-temesvári boxoló a második menetben kiütötte ellenfelét.

Labdarúgás

Progresul—Vulturii (Lugoj-Lugos) 4:1 (3:0)

Az Electrica-pályán lefolyt mérkőzésen a kitűnően játszó Progresul fölényesen győzte le a vendégsapatot. Góllövők Secosan, Bernardt (2) és Cheveresan, illetve öngólból Ambrus.

CFR Timisoara—Chinezul-CAMT 5:0 (2:0)

A szintén az Electrica-pályán lefolyt mérkőzésen a Chinezul-CAMT edzés-hiányban szenvedő együttese súlyos vereséget szenvedett. Csatárai csak a kapufát találták el. Góllövők: Vasiliohoie, Bandu, Buruleanu és Kobilanszky.

Hőcipők, sárcipők, esizmák, bőrcipők
talpalazát gumitalpú, valamint bármilyen gumijavított olesón és gyorsan vállal „VULCAN” S. A. Gumigyár, Timisoara, II., Str. Virutii No. 6—8. Inreg. sub No. 20/798 fi. soc. 1943.

Timisoarai **CORSO-WOZI** Előadások 2, 4, 6 órákor
Temesvári Távfelszólító: 23-25
A Marx testvérek a cirkuszban
Harpo, Chico és Gaucho utolérhetetlen komikusok.
Tomboló siker minden föllépésük.

ARO-MOZI, Timisoara, TRAIAN-tér. Távfelszólító 49-94
Ma és mindennap **Bette Davis és Charles Boyer**
A mi szerelemünk
Folytatás: Előadások kezdete 2.20 és 5 órákor.
Jegyek elővételben válthatók délelőtti 10 órától.

A Szovjet-Unió területéről elhozott vagyontárgyak bejelentése

Timisoara-Temesvár. Timis Torontal-Temes Torontal megye prefekturája a fegyverszüneti egyezmény 12. szakaszának végrehajtása érdekében közli, hogy minden lakos vagy intézmény köteles azonnal bejelenteni mindazokat a vagyontárgyakat, értékeket és anyagokat, amelyeket a Szovjet-Unió területéről (beleértve Besszarábiát és Észak-Bukovinát) származnak, s amelyek az állam, közszervezetek, szövetkezetek, vállalatok, intézmények és magánszemélyek tulajdonát képezték, mint gényarak és üzemek felszerelése, traktorok, gépjárművek, történelmi műemlékek, muzeumi tárgyak stb.

Azokat, akik e javakat nem jelentik be, vagy pedig hamis és valótlan adatokat közölnek, halálal büntetik. A bejelentést az illetékes városi vagy községi előljáráson kell benyújtani azonnali hatállyal.

A bejelentési kötelezettség nem vonatkozik azokra a javakra, amelyek a megjelölt területről önszántukból elköltözött személyek tulajdonát képezik azaz, hogy e személyek véglegesen Románia területén kívának maradni.

— Elvi döntés a betegsegélyző tagok nyugdíja ügyében. (Bucuresti). A központi betegsegélyző intézet mellett működő fellebbviteli tanács elvként szövegte le, hogy a betegsegélyző törvény 41. szakasza alapján való nyugdíjnal nem kívánják meg, hogy a nyugdíjat kérelmező személy kérelme beiktatásakor tagja legyen az intézetnek, ha igazolja, hogy legalább ezer héten keresztül biztosított tag volt.

Apróhirdetések

BEJÁRÓNÓ felvétetik, Arad, Emiaescu utca 16. 2-ik udvar, Krausz. (2437) * **IAKARÉTUZHELYET** vennék Arad, Ep. Radu-utca 31. (2448) * **EGYSZOBÁS**, konyhás lakást keresek mellékhelyiségekkel Saguna-ut környékén, Arad, Doamna Balasa-ut 60, Cserni. (2449) * **KÖRSZERŰ** kétszobás lakás teljes berendezéssel cladó, esetleg lakással, Cim Reclamaban, Arad, Eminescu-utca 4. (2450) * **PAPLANOKAT** készít Glöck, Baritiu-utca 8. Avram Iancu-tér mellett, Ugyanott paplan és nő; télikabát eladó. (2451).

MOSÁST, vasalást, takarítást vállalom Timisoara IV., Carol-körút 25. (5279) * **MAGANOS** nő vidékre házvezetői állást keres, Ajánlatokat „Magános” jellegre kér a timisoarai kiadóba. (5280) * **KIADÓ** háromszobás korszerű ház kerttel, egyszobás garsoniér, butorozott szobák, Orichioda, Timisoara I., Mercy-u. 1. (5243) * **ANGOL** órákat ad fiatal hölgy, Érdeklődni 9—10 között, Telefon 18-28. (5209) * **ELVESZETT** péntek reggel a józsefvárosi piacon bőrtáska igazolvánnyal és iratokkal, kérem a megtalálót jutalom ellenében, Timisoara IV., Budai Deleanu-u. 31. alatt leadni (5272) * **MEGVÉTELRE** keresek korszerű, csinos konyhabutort. Ajánlatokat, Klein Ignác, Timisoara III., Eroilor Jela Tisa-körút 29. (5218) * **MEGBIZHATÓ**, jól főző mindenest, vagy bejáró szakácsnőt keresek. Timisoara I., Regéle Ferdinand-körút 1. II. 11. ajtó, (5219) * **KÉRESEK** megvételre 28-as gyermekhőcipőt, esetleg bakancsot jó állapotban, Timisoara I., P. Tegle-u. 1. I. 6. ajtó. (5255) * **EGYEDÜLLÁLÓ** idősebb urinő házvezetőnőnek menne, idősebb hölgyhöz, vagy urhoz Timisoara IV., Budai Deleanu-u. 16. a ház mesternél. (5256) * **BŐRBŐL** menekült

zsidó grafológus, vállal bármilyen nyelvű kézírás elemzését. (Nem jóslás). Fogad d. u. 3—6 között, Szűts László, Timisoara II., Titu Maiorescu-u. 25. I. 2. ajtó. (5257) * **BUTOROZOTT** szoba kjadó, Timisoara IV., Budai Deleanu-u. 37. (5258) * **PERZSASZÖNYEGET** javitok, Mici Stiebjnger, Timisoara IV., Budai Deleanu-u. 37. (5259) * **KÉT SZOBÁT** különbejárattal a Kültér közelében butorozva vagy iresen azonnal átengedek Cim a timisoara; kiadóban. (5260) * **TANULJON** szabni az országos szabászati iskolában, Beiratások, Timisoara I., Unirii-tér 5. (5261) * **BEJÁRÓNÓT** 8—10-ig felfogadok, Timisoara I., Bratianu-u. 3. II. (5263) * **RÁDIÓT** csakis egészen elsőrangú gépet veszek Timisoara IV., Vladimirescu-u. 27. I. 8. ajtó, d. u. 3—6-ig. (5264) * **FIATALJON** szakni az országos keres, esetleg kiszolgálónó is lehet, Timisoara IV., Carol-körút 63. 4. ajtó. (5265) * **BEJÁRÓNÓT** azonnalra keresek, Mezei, Timisoara III., T. Cipariu-u. 6. (5266) * **JÓ HÁZBÓL** való tanulóleányt felfogad Schlesinger-szalón. Timisoara IV., Carol-körút 17. (5267) * **MINDENEST**, vagy bejárónót felfogadok, Farkas, Timisoara IV., Bonnaz-u. 7. (5268) * **KÉT ÉLELMISZER**-jegyem elveszett Pollák Friderica és Pollák Emilia névre, Megtaláló jutalom ellenében adja le Timisoara III., 1. Decembrie-u. 6. (5269) * **JÖVEDELMEZŐ** szezon-üzethez pénzes társat keresek Ajánlatokat „jó jövedelem” jellegre kérek a timisoarai kiadóba. (5270) * **KOMBINÁLT** szekrény, ebédő-asztal, luszter, mind diófa, nagy zománc-edények, üveg- és porcellán-edények, egy hegedű olcsón eladó, Timisoara III., Odobescu-u. 40. 10. ajtó. (5271) * **ELADÓ**: két fekete fimom női télikabát, sötét-szürke, szőrmés téli kosztium új férfi bőrsportkabát, női kalapok, délelőtti órákban. Timisoara I., Buteanu-utca 20. 8. ajtó. (Prefectura főgött). (5273) * **EL**

Legújabb

I orthy a németek foglya — jelenti egy svéd lap

Moszkva. (Tass). A Stockholms Tidningen című svéd lap jelenti, hogy a német kézen levő budapesti rádió beismerte, hogy Horthy Berlinben van Ez azt jelenti, hogy Horthy a németek foglya, — írja a svéd lap.

Ugyanez a hírforrás rámutat arra is, hogy Szálasi a német „Volkssturm” mintájára magyar népfelkelést szeretne megszervezni, mert kormánya nem ura többé a helyzetnek s különösképen a magyar hadsereg tagadja meg Szálasiék parancsainak teljesítését. A magyarországi német hatóságok kivégzéssel fenyegetik az őszes fegyverrejtegetőket és hírterjesztőket. A magyarországi helyzet ennek ellenére egyre zavarosabb, — állapítja meg a svéd lap.

Fontos tanácskozásokon elnökölt Churchill Kairóban

London (Reuter). Churchill brit miniszterelnök Moszkvából Londonba való visszautazása alkalmából egy napot Kairóban töltött, majd ellátogatott Olaszországba is. Utja során találkozott Wilson tábornokkal, a földközitengeri szövetséges erők főparancsnokával, valamint Alexander tábornokkal és Cunningham tengernaggyal. Kairóban a múlt évi kairói tanácskozások színhelyén fontos tanácskozásokon elnökölt a brit kormányfő. Edén brit külügyminiszter folytatta Moszkvában megkezdett tanácskozásait, de nem a Szovjet-Unióban, — állapítja meg a Reuter legújabb jelentése.

Bucuresti. Mint a Tribuna Poporului jelenti, Edén brit külügyminiszter Moszkvából való elutazását megelőzően, Edén vezérkara a csütörtökre virradó éjszakát, majd a nappal egy részét a magyarországi helyzetre vonatkozó jelentések tanulmányozásával töltötte.

Petőfi-rádió: Szálasiék hatalma — „mikrofon-hatalom”, működésük pedig Magyarország teljes kirablását leplezi

A Petőfirádió legújabb helyzetképében megállapítja, hogy Vajna Gábor, a Szálasi-féle „kormány” belügyminisztere nem mer mutatkozni nyilvánosan Budapesten és az őt kísérő öt német páncélkocs; fedezete alatt sem érzí magát biztonságban. Ujpestre megkísérelt kjszállása sem sikerült, a magyar hazafiak utközben megtámadták és sortűzzel kergették vissza Vajnát.

A Szálasi-féle kormány hatalma csak „mikrofon-hatalom”, — állapította meg továbbiakban a Petőfi-rádió, — mert az ország kilenc-tized része nincs hatalmában, csupán a pesti rádió betonpincéjéből, német tankok védelme alatt, a rendeleték özönével igyekszik a hatalom látszatát keltetni. A rádió azonban nem az ország. Egyébként is a „hatalom megragadása” Szálasiéknál egyértelmű a „csomagolással”, — hangoztatta a Petőfi-rádió. — Amjt még nem vittek el a németek, azt most gyűltik össze és igyeksenek elvinni Magyarországról. A nyilasok világnézeti csinadrattája csak a németek parázálkodását — a totális országkirabiást — Magyarország teljes kifosztását leplezi, — állapította meg a Petőfi-rádió.

Nagy tankcsata a keletporoszországi szovjet offenzíva nyitánya

Moszkva (Tass). A keletporoszországi harcokról Moszkvában még nem adtak ki hivatalos közleményt, a német hírszolgálat azonban továbbra is nagy tankcsatáról számol be és rámutat arra, hogy a német védelem súlyos helyzetbe került, — jelenti a Tass-ügynökség.

VESZETT pénteken délelőtt egy fehér kecske láncsal, (nincs szarva), aki megtámadja 1000 lej jutalom ellenében adja le Timisoara III., Lidia-u. 7. (5274) * **MEGBIZHATÓ** vízvezetékcserelethez értő házmezt keresek józsefvárosi bérházhoz. Jelentkezni, Timisoara I., Tache Ionescu-utca 23. 5. ajtó. (5275) * **ELADÓ 12 SZEMÉLYES**, egész új damaszt-abrosz és két hat személyes, valamint 38-as női cipő. Megtekinthető d. e. 11-től, Timisoara I., Savoy Hotel, 73-as szoba. (5276) * **JÓL FŐZŐ**, bizonyítvánnyal rendelkező mindenest felfogad, Sebestyén, Timisoara I., Mercy-u. 2. írógép üzlet. (5277) * **GYERMEKKOCSI** redőnyös, vajsziú, eladó, Timisoara II., Matasarilor-u. 36. (5278) * **RENDES** bejárónó keresetik a délutáni órákra, Jelentkezni 5—7-ig, Timisoara II., Iosif Vulcan-utca 7. felső csengő. * **HALÓ** és ebédőbutor eladó Timisoara, Marghiloman-utca 1. Ap. 4. Megtekinthető d. u. 3—4-ig. * **SZOBAKONYHÁS** lakást és fizetést adok házaspárnak, a házi munkák ellenében. Timisoara III., Eneas-u. 4. (5281) * **PAPLANT**, csakis jó állapotban lévő, veszek. Arta Frumosa, Timisoara IV., Carol-körút 8. távbeszélő 35-27. (5282) * **FŐZNI TUDÓ** mindenest keresek, Böhm, Timisoara III., Metianu-u. 2. földszint. (5283) * **GYERMEKKOCSI**, mély, modern, dupla-rollo, kifogástalan állapotban, valamint 37-es fekete antilop cipő, eladó, Timisoara III., Bisericii-tér 8. (5284) * **NŐI BUNDA**, ¾ es, jó állapotban, eladó, Timisoara I., Zrobara-utca 5. (Tache Ionescu-utca melkútjára). Érdeklődni 8—10-ig és 1—2-ig. (5285) * **SZIJAK**, bőr és teveszőr, használt, 50—120 mm széles 2—17 méter hosszban, eladók Timisoara III., Oltul-u. 5. legalsó csengő. (5287) * **BEJÁRÓNÓT**, gyárvarosít, a reggeli órákra keresek, Timisoara II., Dacilor-u. 10. 12. ajtó. (5288) * **EGYEDÜLLÁLÓ** urinő keres egyszobás

teljesen korszerű lakást, lehetőleg az I. vagy III. kerületben. Ajánlatokat „Csendes” jellegre kér a timisoarai kiadóba (5289) * **GYÓGYSZERESZ(NŐ)** kezes-tik Sebis községbe (Arad megye), a Kilyéni-féle gyógyszerertárho. Ajánlatokat a gyógyszerertárho kérnek Timisoarán felvilágosítást kapható Hegedűs, III., V. Babes-körút 2. I. em. (6000) * **POLOSKARTAST** vállalom, Timisoara, távbeszélő szivességből 51-00. * **FIGYELEM KERESKEDŐK!** Egyetemista, Bucuresti:ho utazom és vissza, ottani rendeléseim vannak. Átveszek ajánlatokat, bármilyen megfizetés honorárium ellenében. Timisoara III., Brancoveanu-u. 36. alsó csengő, délen 1—3 óráig. (5214) * **MEGVÉTELRE** keresek egy „Hubertus” zöld kabátot, 19-20 éves fiu részére, Ugyanolyan kabát 16 éves fiu részére viszont eladó, Timisoara V., Str. Cloşca 9. ajtó 4. * **LAKÓTARSNÓ**, konyoi hőlgyet keresek, Oberländerné, Timisoara IV., Fröbl-u. 46. távbeszélő 22-45. (5215) * **FIATALABB** asszonyt két gyermekhez, ki főzést is vállal, kis cspládhoz felfogadok, Timisoara III., Porumbescu-utca 18. (5239) * **MINDENES** szobaleányt azonnalra felfogadok, Timisoara IV., Mjrecea Voda-utca 8. sz. (5210) * **ELADÓ** modern tömör diófa-ebédő panelből diófa gyökérel poljturozva, Freidorff Nőu, XXI. utca 15. (5233) * **NAGY SZOBA** butorral vagy anélkül, fürdőszoba-használat, házaspárnak, Belváros központában kiadó, Walland, Timisoara III., Rusu Sirianu-u. 26. (5234) * **GARZONLAKÁS** korszerű, butorozva, vagy butor nélküli a Gyár városban, kjadó, Cim a timisoarai kiadóban. (5608) * **LAKÁSOK**: legmodernebb 2- és 3-szobás, azonnal beköltözhető, Erzsébetváros, villamos mentén. Érdeklődni 1—4 óra között Timisoara III., Oltul-utca 5. udvarban a legalsó csengő (5253).

<p>ROYAL-mozi, Arad Távb. 19-33</p> <p>Ma és mindennap! A hős brigád Errol Flynn — Miriam Hopkins — Randolph Scott — Humphrey Bogart</p>	<p>FORUM-mozi, Arad Távb. 28-11</p> <p>Naponta látható a Sanghai rém (Grozna din Szanghai) Előadások kezdete 2, 3.30, 5 és 6.30 órákor.</p>	<p>ARO-mozi, Arad Távb. 24-45</p> <p>Előadás: 1, 3 és 5 órákor. Naponta 11 órákor MATINÉ. MICKEY ROONEY A legnagyobb AMERIKAI filmben</p>	<p>CAPITOL-mozi, Arad Távb. 27-22</p>
--	---	--	--